

Den Haag, 10 december 2020

Betreft: Bomenstichting Den Haag over de BEA - WarmtelinQ

Geachte leden van de Commissie Leefomgeving en wethouder,

Op 5 maart 2020 is de motie van GroenLinks aangenomen (H.10 Leiding door het Midden niet ten koste van bomen), waarin uw raad het college heeft verzocht al haar invloed aan te wenden om het effect op bomen en natuur tot het absolute minimum te beperken.

De Bomenstichting Den Haag stelt desondanks vast dat de BEA leidt tot een kapvergunning voor 133 van de 301 bomen, een aanzienlijk deel. Dat zullen er meer worden omdat bij nog eens 46 bomen "aanzienlijke invloed" van de werkzaamheden wordt verwacht.

De Bomenstichting DH stelt ook vast dat de BEA op geen enkele manier aantoonbaar heeft gemaakt dat het 'niet anders kan'. In de brief van het college over de afdoening van de motie wordt evenmin gerept over alternatieve mogelijkheden.

Uit niets blijkt ook dat overleg is geweest met de gemeente Rijswijk om gezamenlijk een alternatieve route te onderzoeken, wat wel logisch zou zijn geweest omdat de gemeente DH de route, die begint bij de Middachtenweg, nu opgedrongen krijgt.

De BEA is op vele punten onduidelijk of gebrekkig. Ik noem ze, zonder uitputtend te zijn:

1. De BEA beschouwt slechts één traject en biedt geen tekeningen met profielen en afmetingen van breedte, lengte en diepte.
2. De breedte van de belemmerende strook is minimaal 9,40 m. De bomen die er nu staan, worden verwijderd. In die belemmerende strook mogen geen bomen terug worden geplant, maar wel struiken die de Gasunie moet goedkeuren. De gemeente heeft er niets over te zeggen. Hoeveel boomloze straten zullen er als gevolg hiervan ontstaan? Dat vinden we toch ongewenst in verband met hittestress?
3. Dan is er nog een werkstrook, waarvan de breedte niet in de BEA wordt genoemd, maar die volgens de Gasunie wel 15 meter kan bedragen. Ook daar kunnen bomen soms niet blijven staan en die wel mogen blijven kunnen aanzienlijke schade ondervinden. Na het gereedkomen van het werk mogen wel bomen worden herplant in de werkstrook.
4. De sleuven zijn minimaal 2,5 m diep en de boringen ca 5 m diep. Onduidelijk is dus hoe diep de sleuven en de boringen feitelijk zullen zijn. Bij boringen worden damwanden geslagen. De vraag ontbreekt of wortels na gereedkomen van de boring nog wel bij het grondwater kunnen komen.
5. Hoe zit het met trillingen als gevolg waarvan bomen tijdens het werk of daarna los komen te staan of misschien wel omvallen?
6. Wat zijn de consequenties van bemaling eventueel in samenhang met langdurige droogte?

1

7. Om bomen te beoordelen hanteert de BEA terecht de conditie en de levensverwachting. Echter andere relevante criteria ontbreken, zoals de kwaliteit van de standplaats, de behoudenswaardigheid van bijzondere bomen en de ecosysteemdiensten, denk aan opnemen van stikstof.
8. De BEA vermeldt niet dat de groenstrook langs de Middachtenweg, het Erasmusplein, de bomenrijen langs de Middachtenweg, de Moerweg en De La Reyweg, behoren de Stedelijke Groene Hoofdstructuur, de SGH.
Ook al wordt de Leiding onder de rijbaan gelegd, dan nog reikt de belemmerende strook, waar geen bomen mogen groeien, tot diep in de SGH. Dit is strijdig met de verplichting, die het college heeft, om de SGH op eenduidige en herkenbare wijze duurzaam in stand te houden.
9. De BEA heeft niet onderzocht óf en zo ja welke bomen in de gebruiksfase het niet zullen redden door bijvoorbeeld de effecten van warmteafgifte van het hete water in de leiding (in de winter 1200C) en de effecten van calamiteiten. Slechts een kleine temperatuurstijging heeft immers grote gevolgen voor alle fysisch-chemische processen in de bodem, waaronder het opnemen van water en voedingsbestanddelen door bomen.

We hebben zelf een kleine berekening gemaakt. De economische levensduur van de Leiding is 40 jaar. Hiervoor worden dus minimaal 103 bomen gerooid die een leeftijd hebben van max 70 jaar. Wanneer de Leiding na pakweg 40 jaar wordt verwijderd en er weer bomen worden teruggeplant, die er weer 70 jaar over doen om zo oud te worden als nu, dan bedraagt de impact van de Leiding op bomen ca 180 jaar. De impact is dus bijzonder groot voor een Leiding, die door deskundigen zwaar is bekritiseerd en als achterhaald is beschouwd (werkbijeenkomst 3-09-2020, https://gemeentedenhaag.connectedviews.nl/SitePlayer/Den_Haag?session=108779).

Conclusie: Er moeten 103 bomen worden gekapt, maar de schade zal veel groter en langdurig zijn. Alleen dát maakt de BEA niet duidelijk. De BEA en de afdoening van de motie van GL schieten ernstig te kort.

Nabrand

Hoe verhoudt deze BEA - met een tracé dat als vastliggend wordt gepresenteerd - zich tot de MER, waarin meerdere alternatieven naast elkaar afgewogen dienen te worden?

Dank u wel.